

Konwent Marszałków. Podsumowanie konsultacji Umowy Partnerstwa

Projekt Umowy Partnerstwa był jednym z kluczowych tematów poruszonych podczas środowego (24.02) posiedzenia Konwentu Marszałków Województw RP. Zakres dokumentu oraz harmonogram prac omówili: Małgorzata Jarosińska-Jedynak, sekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Christopher Todd, dyrektor Wydziału ds. Polski w Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej Komisji Europejskiej.

Umowa Partnerstwa to dokument określający, w jaki sposób Polska będzie dysponować funduszami unijnymi.

- To kluczowa umowa z punktu widzenia rozwoju naszych województw – podkreślił marszałek Artur Kosicki zapowiadając wystąpienia prelegentów.

Marszałkowie w obliczu negocjacji

Małgorzata Jarosińska-Jedynak poinformowała, że projekt Umowy Partnerstwa zachowuje w większości obowiązujący w bieżącej perspektywie układ programów: krajowych oraz 16 regionalnych. Z pułapu krajowego będzie rozdysponowanych 60 proc. puli przyznanej Polsce. Marszałkowie województw będą zarządzać pozostałą częścią funduszy.

Część regionów zostanie objętych także Programem Polska Wschodnia. Planuje się dla niego większą alokację ze względu na poszerzenie zasięgu geograficznego jego oddziaływania oraz dodatkowe środki wynegocjowane przez premiera Mateusza Morawieckiego.

Wiceminister przypomniała, że 75 proc. z ponad 28 mld euro, które przeznaczono na programy regionalne, podzielono w oparciu o algorytm. Pozostała część będzie rozdysponowana w oparciu o kontrakty regionalne negocjowane przez marszałków. Jak podkreśliła, stworzenie tej rezerwy wynika z pojawiających się w kończącej się perspektywie finansowej głosów, że statystyka nie odzwierciedla w pełni wyzwań i problemów poszczególnych województw.

- To podejście pozwoli na maksymalizację efektów inwestycji finansowych z funduszy europejskich. Pokazuje też, że rozwój regionów to nasza wspólna sprawa - na poziomie samorządów, ale i na poziomie rządowym – zaznaczyła Jarosińska-Jedynak.

Wiceminister dodała, że przy podziale środków z rezerwy, będą brane pod uwagę takie kwestie jak dysproporcje rozwojowe, czy jakość planowanych przedsięwzięć. Negocjacje planowane są na marzec i kwiecień bieżącego roku.

Na drodze do zgody ponadregionalnej

Podział funduszy europejskich na regiony pozwoli opracować ostateczny kształt Umowy Partnerstwa, także w oparciu o uwagi zgłoszone po konsultacjach społecznych zakończonych w miniony poniedziałek.

- Rezerwa programowa budziła i budzi wiele obaw. Dzisiaj, po wystąpieniu pani wiceminister, myślę, że jest ich mniej, ale pamiętajmy też o tym, że jako regiony konkurujemy ze sobą – mówił w dyskusji Władysław Ortyl, Marszałek Województwa Podkarpackiego.

Do tej samej kwestii odniósł się Marek Woźniak, Marszałek Województwa Wielkopolskiego.

- Z nadzieją czekamy na etap negocjacji kontraktów regionalnych (...), choć nie jest on jeszcze do końca zdefiniowany i może być w jakiejś części uznaniowy, mam nadzieję, że tak nie będzie – zaznaczył. Olgierd Geblewicz, Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego, dziękując za objaśnienie algorytmu, według którego dzielono koperty regionalne, podkreślił, że „ta dyskusja co perspektywę się toczy, każdy walczy o swoje, każdy używa różnych argumentów”.

- Mam nadzieję, że kwestie związane z wyrównywaniem pewnych szans rozwojowych i tych instrumentów, które powinny być tam kierowane, będą w ramach tych negocjacji rozdzielane w sposób obiektywny i transparentny,

oparty na danych. Jeżeli tak będzie, ja głęboko wierzę, że na końcu da się, w ramach solidarności i zgody ponadregionalnej, wypracować kompromis – dodał.

Europejski punkt widzenia

Regiony powinny odgrywać kluczową rolę i wносить wkład w postaci szczególnego potencjału. Christopher Todd, Dyrektor Wydziału ds. Polski w Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej w Komisji Europejskiej jako przykład wskazał województwo podlaskie, które pracuje nad wdrożeniem zaleceń wynikających z inicjatywy Catching-up Regions, mających na celu zbliżenie lokalnych naukowców i przedsiębiorców.

- Chciałbym zwrócić uwagę na trzy kluczowe kwestie. Po pierwsze, znaczenie pełnego uwzględnienia kluczowych strategii Unii Europejskiej, w szczególności Zielonego Ładu Unii Europejskiej; po drugie chcielibyśmy zachować podobną równowagę w podziale finansowym EFRR / EFS + na programy regionalne i krajowe, jak w okresie 2014–2020; a po trzecie, wzywamy do autentycznego partnerstwa i procesu konsultacji z zainteresowanymi stronami w sprawie treści umowy partnerstwa i programów – powiedział Christopher Todd.

Mówił też o determinacji KE, aby uczynić lata 20. XXI wieku europejską „dekadą cyfrową”, by przyspieszyć transformację administracji publicznej i zapewnić pełny dostęp dla Mikro-, małych i średnich firm do korzyści płynących z technologii cyfrowej. Zapewnił o wsparciu dla rozwoju dojrzałych e-usług skoordynowanych i zintegrowanych z platformami regionalnymi i krajowymi.

Todd odniósł się też do sektora ochrony zdrowia. Jego wypowiedzi przysłuchiwał się Marek Malinowski, członek Zarządu Województwa Podlaskiego. Przedstawiciel KE podkreślił konieczność przejścia od opieki szpitalnej i instytucjonalnej do przystępnej cenowo i wysokiej jakości opieki domowej i usług środowiskowych. Priorytetami dla UE są projekty wzmacniające opiekę podstawową i ambulatoryjną, koordynację opieki zdrowotnej, opieki społecznej i opieki długoterminowej. Wspomniał, że finansowanie wyposażenia i infrastruktury szpitali w taki sposób jak dotąd, nie będzie możliwe. Jedynymi projektami związanymi ze szpitalami będą te mające na celu transformację tego sektora.

- Z niecierpliwością czekamy na Wasze projekty programów, by w toku nieformalnych negocjacji nabrały kształtu, aby jak najszybciej można było przedłożyć je formalnie Komisji Europejskiej – zaapelował na zakończenie wystąpienia.

Ostateczna wersja projektu Umowy Partnerstwa ma być gotowa do przedłożenia Radzie Ministrów w czerwcu. Według wiceminister Jarosińskiej-Jedynak, programy krajowe i regionalne powinny być przyjęte w trzecim kwartale tego roku, co pozwoli przekazać je Komisji Europejskiej i rozpocząć formalne negocjacje Umowy Partnerstwa.